

Pradžia>Nagrinėjimas teisme>Civilinės bylos>Kurios šalies teismas kompetentingas?

Kurios šalies teismas kompetentingas?

Italija

1 Ar turėčiau kreiptis į bendrosios kompetencijos civilinių bylų teismą, ar į specializuotą teismą (pavyzdžiui, darbo teismą)?

Paprastai Italijos teisės sistemoje jurisdikcija priklauso bendrosios kompetencijos teismams, nes šie teismai turi specializuotą jurisdikciją ginčams, susijusiems su asmeninėmis teisėmis. Taikos teisėjas (it. *Giudice di Pace*), bendrosios kompetencijos teismas (*Tribunale*) ir Apeliacinis teismas (*Corte di Appello*) yra bendrosios kompetencijos teisminės įstaigos. Paskutinės instancijos teismas yra Aukščiausiasis Kasacinis Teismas (it. *Suprema Corte di Cassazione*), o konstitucinis teismas yra Konstitucinis Teismas (*Corte Costituzionale*). Numatyta ne tik bendrosios kompetencijos teismų sistema, bet ir administracinių teismų sistema. Administraciniai teismai turi jurisdikciją nagrinėti ginčus dėl teisėtų interesų ir teisės aktuose nustatytoje konkrečioje srityse – ginčus dėl asmeninių teisių, susijusių su administracinių įgaliojimų vykdymu arba nevykdymu, kai valdžios institucijos imasi priemonių, veikslių, sudaro susitarimus ar atlieka tų įgaliojimų įgyvendinimo veiksmus. Vyriausybės veikslių ar priemonių, patvirtintų vykdančių politinius įgaliojimus, teismuose apskųsti negalima. Administracinę jurisdikciją vykdo Apygardų administraciniai teismai (it. *Tribunali Amministrativi Regionali* – TAR) ir Valstybės taryba (*Consiglio di Stato*), kaip numatyta Administracinio proceso kodekso nuostatose. Paskutinės instancijos teismas yra Aukščiausiasis Kasacinis Teismas, tačiau tik jurisdikciniais pagrindais. Dar yra kitas specializuotas teismas – mokestinių bylų teismas (it. *tributario*). Fiskalinę jurisdikciją įgyvendina provincijų mokestinių bylų teismai (it. *Commissioni Tributarie Provinciali* – CTP) ir regioniniai mokestinių bylų teismai (*Commissioni Tributarie Regionali* – CTR). Mokestinių bylų teismai turi jurisdikciją nagrinėti visus ginčus, susijusius su kiekvienos rūšies ir pavadinimo mokesčiais, įskaitant regioninius, provincijų ir savivaldybių mokesčius ir Italijos nacionalinei sveikatos tarnybai mokamas įmokas, antmokesčius ir papildomus mokesčius, atitinkamas sankcijas ir palūkanas, taip pat kitas papildomas rinkliavas. Italijos teisės sistemos bendrosios kompetencijos teismų sistemoje veikia tam tikros specializuotos kolegijos. Kai kurios svarbiausios specializuotos kolegijos yra šios: a) kolegijos, specializuotos nagrinėti imigracijos, tarptautinės apsaugos ir laisvo ES piliečių judėjimo bylas; b) kolegijos, specializuotos nagrinėti įmonių bylas; c) kolegijos, specializuotos nagrinėti žemės ūkio bylas. Taip pat veikia specializuoti teismai, pvz., Nepilnamečių bylų teismas (it. *Tribunale per i Minorenni*) arba *Tribunale di Sorveglianza* (teismas, prižiūrintis bausmių vykdymą). Darbo ginčai nukreipiami bendrosios kompetencijos teismams, kai kuriuose iš šių teismų veikia specialios kolegijos (darbo bylų kolegijos). Tačiau faktiškai tai ne specializuotos kolegijos, o veikiau – organizaciniai teismų padaliniai.

Paprastai bendrosios kompetencijos teismas turi jurisdikciją visoms byloms, nepriklausančioms kitų teismų jurisdikcijai. Be to, bendrosios kompetencijos teismas turi išimtinę jurisdikciją visoms byloms dėl mokesčių ir muitų (kurios nėra priskirtos mokestinių bylų teismams), visoms byloms, susijusioms su asmenų statusu ir veiksmu ir su neturtinėmis teisėmis, ieškiniams dėl sukčiavimo, vykdymo byloms ir apskritai bet kuriai neapibrėžiamos vertės bylai. Taikos teisėjas turi jurisdikciją byloms, susijusioms su iki 50 000 EUR vertės kilnojamoju turtu, kai teisės aktais šios bylos nėra priskirtos kito teismo jurisdikcijai. Nuo 2021 m. spalio 31 d. ši suma bus pakeista į 30 000 EUR. Taikos teisėjas taip pat turi jurisdikciją visoms byloms, susijusioms su ginčais, nurodytais Civilinio proceso kodekso 7 straipsnyje.

2 Kai byla teisinga bendrosios kompetencijos civilinių bylų teismams (t. y. tokias bylas nagrinėti kompetentingiems teismams), kaip žinoti, į kurį teismą kreiptis?

Kriterijus, pagal kurį nustatomas ginčą nagrinėsiantis teismas, yra jurisdikcija. Italijos teisės sistemoje jurisdikcija paprastai reiškia tam tikrus įgaliojimus ir funkcijas, kuriuos juridinis subjektas gali atlikti. Jurisdikcija būna įvairių tipų: – pagal dalyką; – pagal teritoriją; – pagal instanciją; – pagal vertę. Civiliniame procese jurisdikcija rodo kiekvienai teisminei įstaigai priskirtų įgaliojimų lygį ir atitinkamai sritį, kurioje yra pagrįsti tos įstaigos įgaliojimai priimti sprendimus. Atitinkama jurisdikcija apibrėžiama „techniniu“ požiriu, jos įgyvendinimo teisinė tvarka išdėstyta Civilinio proceso kodekso 7 straipsnyje ir tolesniuose straipsniuose. Remiantis atitinkamomis normomis, procesinis jurisdikcijos pobūdis yra preliminarus dalykas ir todėl ginče gali būti priimamas sprendimas dėl jurisdikcijos. Jeigu pažeidžiamos jurisdikcijos reglamentavimo normos, sprendimą peržiūrinti įstaiga visų pirma gali pagrįstai priimti nutartį dėl jurisdikcijos nebuvimo (žr. Civilinio proceso kodekso 38 straipsnį). Jurisdikcija techniniu požiriu skiriasi nuo vadinamosios „vidinės“ jurisdikcijos, pagal kurią bylos paskirstomos kompetentingos teisminės institucijos viduje. Pastaroji jurisdikcijos forma, taip pat vadinama „plokščiaja“, priklauso nuo to, kaip yra struktūrizuotas bendrosios kompetencijos teismas: pavyzdžiui, sudaromos vidaus kolegijos (civilinių bylų kolegija Nr. 1) arba įsteigiami organai, dirbantys konkrečiomis temomis (darbo bylų kolegija), arba sukuriama atskiri padaliniai. Jeigu nesilaikoma bylų priskyrimo reglamentavimo nuostatų, kyla ne procesinė jurisdikcijos problema, o veikiau tiesiog organizacinė bylų priskyrimo teisminės įstaigos viduje problema.

Kalbant apie vietą, kurioje turi būti nagrinėjamas ginčas, jeigu teisės aktuose nenumatyta kitaip, kompetentingas teismas yra atsakovo gyvenamosios vietos arba nuolatinės gyvenamosios vietos teismas; jeigu šios vietos yra nežinomos, tada tai yra atsakovo buvimo vietos teismas. Jeigu atsakovas Italijoje neturi įprastos ar nuolatinės gyvenamosios vietos arba buvimo vietos arba jo buvimo vieta nežinoma, kompetenciją turi ieškovo gyvenamosios vietos teismas.

Normos, kuriomis reglamentuojama teritorinė jurisdikcija, išdėstytos Civilinio proceso kodekso 18 straipsnyje ir tolesniuose straipsniuose.

2.1 Ar bendrosios kompetencijos civilinių bylų teismai skirstomi į žemesnės ir aukštesnės instancijos teismus (pavyzdžiui, apylinkės teismai priskiriami prie žemesnės, o apygardos teismai – prie aukštesnės instancijos teismų) ir jeigu taip, kuris iš jų kompetentingas nagrinėti mano bylą?

Bendrosios kompetencijos teismų sistema skirstoma į du sektorius: baudžiamųjų bylų sektorių, sprendžiantį, ar prokuroro iškeltos bylos asmeniui arba subjektui yra pagrįstos; civilinių bylų sektorių, siekiantį teisiškai apsaugoti teises, būdingas privačių asmenų tarpusavio santykiams arba privataus asmens ir valdžios institucijos santykiams, kai pastaroji, atlikdama savo pareigas, pažeidžia kitų asmenų asmenines teises. Baudžiamųjų bylų sektoriuje teismų darbuotojai atlieka bylų nagrinėjimo ir baudžiamojo persekiojimo pareigas – bylas nagrinėjantys darbuotojai dalyvauja priimančios nuosprendžius, o baudžiamąjį persekiojimą vykdančios darbuotojai dalyvauja atliekant tyrimus, kuriems vadovauja prokuratūra. Kai tyrimai baigiami, prokuratūros darbuotojai pradeda baudžiamąjį procesą arba bylą nutraukia, palaiko kaltinimą teisme ir atlieka baudžiamojo persekiojimo pareigas nagrinėjant bylas aukštesnėmis instancijomis. Pagal Italijos Konstitucijos 107 straipsnio paskutinę dalį baudžiamąsias bylas teismui perduoda prokuratūros nariai (net jeigu jie priklauso bendrosios kompetencijos teismų struktūrai). Nagrinėjant baudžiamąją bylą, nukentėjusioji šalis gali pateikti civilinį ieškinį, kad gautų kompensaciją už patirtą žalą; ji taip pat gali atskirai iškelti bylą civilinių bylų teismuose. Civilinės ir baudžiamosios bylos nagrinėjamos pagal du atskirus procesinių normų rinkinius: Civilinio proceso kodeksą ir Baudžiamojo proceso kodeksą. Bendrosios kompetencijos teismų jurisdikciją įgyvendina profesionalūs teisėjai ir garbės teisėjai – ir vieni, ir kiti priklauso teisminėms institucijoms.

Pirmąja instancija jurisdikciją civilinėse ir baudžiamosiose bylose įgyvendina toliau nurodyti organai:

taikos teisėjas – kai garbės teisėjas posėdžiauja vienas;

bendrosios kompetencijos teismas (it. *Tribunale Ordinario*), kurį, priklausomai nuo ginčo pobūdžio, sudaro arba vienas teisėjas, arba teisėjų kolegija; nepilnamečių bylų teismas, kurį sudaro teisėjų kolegija, o jai padeda ekspertai;

Tribunale di Sorveglianza, kurį sudaro arba vienas teisėjas, arba teisėjų kolegija (kuriai padeda ekspertai).

Pirmąją instanciją baudžiamojo persekiojimo pareigas atlieka:

bendrosios kompetencijos teismo prokuroras (taip pat už nusikalstamas veikas, priklausančias taikos teisėjo kompetencijai); nepilnamečių bylų teismo prokuroras;

Apeliacinio teismo prokuroras, kai iškeliama *Tribunale di Sorveglianza* byla.

Antrąją instanciją jurisdikciją įgyvendina šie organai:

Apeliacinis teismas, kai apskundžiami bendrosios kompetencijos teismo ir nepilnamečių bylų teismo priimti nuosprendžiai;

bendrosios kompetencijos teismas, kai apskundžiami taikos teisėjo priimti nuosprendžiai (ir su asmens laisve susijusios nutartys);

Tribunale di Sorveglianza, kai apskundžiamos bausmių vykdymą prižiūrinčio teisėjo nutartys.

Antrąją instanciją baudžiamojo persekiojimo pareigas atlieka Apeliacinio teismo prokuroras. Jurisdikciją nuosprendžių teisėtumo klausimais įgyvendina Aukščiausiasis Kasacinis Teismas; šiame teisme nagrinėjant bylas, baudžiamojo persekiojimo pareigas atlieka Aukščiausiojo Kasacinio Teismo prokuroras. Galiausiai pažymėtina, kad baudžiamojo persekiojimo organai Italijoje taip pat apima Nacionalinį kovos su mafija ir terorizmu direktoratą (it. *Direzione Nazionale Antimafia e Antiterrorismo*), kuris, kaip nustatyta Įstatyminiame dekrete Nr. 160/06, atlieka nacionaliniu mastu koordinuojamo baudžiamojo persekiojimo pareigas.

2.2 Teritorinis teisingumas (byla teisinga miesto A ar miesto B teismui?)

Jeigu teisės aktuose nenumatyta kitaip, kompetentingas teismas yra atsakovo gyvenamosios vietos arba nuolatinės gyvenamosios vietos teismas; jeigu šios vietos yra nežinomos, tada tai yra atsakovo buvimo vietos teismas. Jeigu atsakovas Italijoje neturi įprastos ar nuolatinės gyvenamosios vietos arba buvimo vietos arba jo buvimo vieta nežinoma, kompetenciją turi ieškovo gyvenamosios vietos teismas. Tačiau, siekiant nustatyti vietą, kurioje turi būti nagrinėjamas ginčas, taikomos specialios normos: bendrosios ir specialiosios normos yra išdėstytos Civilinio proceso kodekso 18 straipsnyje ir tolesniuose straipsniuose. Tačiau įvairios normos taip pat išdėstytos specialiuose įstatymuose, kuriais reglamentuojamos, pvz., bylos, susijusios su šeimomis ar vaikais, nuosprendžių vykdymu arba vartotojų teisėmis.

2.2.1 Bendroji teritorinio teisingumo taisyklė

Jeigu teisės aktuose nenumatyta kitaip, fiziniais asmenims kompetentingas teismas yra atsakovo gyvenamosios vietos arba nuolatinės gyvenamosios vietos teismas; jeigu šios vietos yra nežinomos, tada tai yra atsakovo buvimo vietos teismas. Jeigu atsakovas Italijoje neturi įprastos ar nuolatinės gyvenamosios vietos arba buvimo vietos arba jo buvimo vieta nežinoma, kompetenciją turi ieškovo gyvenamosios vietos teismas.

Jeigu teisės aktuose nenumatyta kitaip, juridiniams asmenims kompetentingas teismas yra atsakovo buveinės teismas. Jeigu juridinis asmuo turėjo kitų patalpų arba atstovą, įgaliotą jam atstovauti teisme nagrinėjant ieškinį, kompetentingas teismas taip pat yra vietos, kurioje veikia tas atstovas arba yra tos patalpos, teismas. Jurisdikcijos tikslais juridinio asmens statuso neturinčios įmonės, įmonės statuso neturinčios asociacijos ir komitetai savo buveines turi vietoje, kurioje jie nuolat vykdo savo veiklą.

Bylose, kuriose sprendžiamas teisių tam tikrų asmenų atžvilgiu (it. *diritti di obbligazione*) klausimas, jurisdikcija taip pat priklauso vietos, kurioje atsirado arba turi būti įvykdyta prievolė, teismui.

2.2.2 Bendrosios taisyklės išimtys

Vaikų bylų teismas (it. Foro per le cause relative a bambini)

Priimant intervencines nutartis dėl tėvų pareigų, pagrindinis kriterijus yra vaiko įprastinė gyvenamoji vieta pareiškimo pateikimo metu. Vaiko įprastinė gyvenamoji vieta turi būti nustatoma remiantis objektyviais kriterijais; kai vaikas perkeliamas, naujos gyvenamosios vietos teismas neįgyja jurisdikcijos, jeigu, atsižvelgiant į vaiko amžių, praėjo minimalus, nereikšmingas laikotarpis.

Santuokos bylų teismas (it. Foro per le cause relative al matrimonio)

Gyvenimo skyrium patvirtinimas. Gyvenimo skyrium patvirtinimo bylose pareiškimas pateikiamas vietoje, kurioje buvo paskutinė bendra poros gyvenamoji vieta, teismui arba, jeigu jie niekada kartu negyveno – sutuoktinio–atsakovo gyvenamosios vietos arba nuolatinės gyvenamosios vietos teismui. Jeigu sutuoktinis–atsakovas gyvena užsienyje arba yra nepasiekiamas, pareiškimas pateikiamas pareiškėjo gyvenamosios vietos arba nuolatinės gyvenamosios vietos teismui; jeigu tas sutuoktinis taip pat gyvena užsienyje, pareiškimas gali būti pateikiamas bet kuriam Italijos teismui.

Santuokos nutraukimas. Teismas, kompetentingas nagrinėti pareiškimus dėl civilinės santuokos nutraukimo arba konkordato [katalikų apeigos] santuokos civilinių pasekmių nutraukimo, yra sutuoktinio–atsakovo gyvenamosios vietos arba nuolatinės gyvenamosios vietos teismas, nepaisant kitų kriterijų, kurie toje pačioje teisės nuostatoje pateikiami kaip alternatyvos jurisdikcijai nustatyti. Tačiau bendri pareiškimai gali būti pateikiami bet kurio sutuoktinio gyvenamosios vietos arba nuolatinės gyvenamosios vietos teismui.

Darbo bylų teismas (it. Foro per le cause di lavoro)

Pirmąją instanciją darbo ginčai priklauso bendrosios kompetencijos teismo, atliekančio darbo bylų teismo funkcijas, jurisdikcijai. Teritorinė jurisdikcija priklauso vietos, kurioje prasidėjo darbo santykiai arba kurioje yra įmonė arba jos padalinys, kur buvo paskirtas dirbti darbuotojas arba kur darbuotojas teikė savo paslaugas darbo santykių nutraukimo metu, teismas. Ši jurisdikcija išlieka galioti po to, kai įmonė perkeliama arba uždaroma įmonė arba jos padalinys, jeigu pareiškimas pateikiamas per šešis mėnesius nuo tokio perkėlimo arba uždarymo. Teritorinė jurisdikcija ginčams, susijusiems su darbo santykiais viešojo administravimo įstaigų padaliniuose, priklauso vietos, kurioje yra tarnyba, kurioje darbuotojas yra paskirtas dirbti arba buvo paskirtas dirbti darbo santykių nutraukimo metu, teismui. Ginčiuose, kurių viena iš šalių yra valstybės administracija, teismas negali atlikti *foro erariale* (viešųjų finansų klausimus sprendžiančio teismo) funkcijos.

Bylų, susijusių su teisėmis į nekilnojamąjį turtą ir išskeldinimu arba teisių naudotis turtu atėmimu, teismas (it. Foro per le cause relative a diritti reali e ad azioni possessorie)

Kai bylos yra susijusios su teisėmis į nekilnojamąjį turtą, išperkamoji nuoma ir nemokamomis paskolomis, skirtomis pastatų naudojimui (nuomos sutartys), bei verslo nuoma, taip pat bylos, susijusios su teisėmis aktais, administraciniais aktais arba papročiais nustatytų medžių ir gyvatvorių sodinimo sąlygų ir atstumų laikymusi, jurisdikcija priklauso vietos, kurioje yra pastatas arba verslo subjekto turtas, teismui. Jeigu pastatas yra daugiau negu vienos teisinės apylinkės teritorijoje, jurisdikcija priklauso apylinkės, kurioje atitinkama šalis sumoka valstybei daugiausiai mokesčio, teismui; jeigu šalis mokesčio nemoka, jurisdikcija priklauso bet kurios apylinkės, kurioje yra pastato dalis, teismui. Išskeldinimo arba teisės naudotis turtu atėmimo atvejais, taip pat pranešimų apie naujus darbus ir galimą žalą atvejais jurisdikcija priklauso vietos, kurioje buvo atliktas ginčijamas veiksmas, teismui.

Paveldėjimo bylų teismas (it. Foro per le cause ereditarie)

Jurisdikcija priklauso vietos, kurioje pradedamas paveldėjimo procesas, teismui, kai bylos yra:

- 1) susijusios su paveldėjimo reikalavimais arba turto padalijimu, taip pat visais kitais atvejais, kai bendri paveldėtojai siekia padalyti palikėjo turtą;
- 2) susijusios su palikėjo turto padalijimo panaikinimu ir dalių išsaugojimu, jeigu byla iškeliama per dvejus metus nuo palikėjo turto padalijimo;

3) susijusios su mirusiajam suteiktomis paskolomis arba su testamentine išskirtine, kurią privalo įvykdyti įpėdinis, jeigu byla iškeliamą iki palikėjo turto padalijimo ir bet kuriuo atveju per dvejus metus nuo paveldėjimo proceso pradėjimo;

4) iškeliamos testamentu vykdytojai, jeigu byla iškeliamą per pirmesniame punkte nurodytus terminus.

Verslo partnerių ir daugiabučių namų gyventojų bylų teismas (it. Foro per le cause tra soci e tra condomini)

Bylose tarp verslo partnerių jurisdikcija priklauso vietos, kurioje yra pagrindinė įmonės buveinė, teismui; bylose tarp daugiabučių namų gyventojų arba tarp daugiabučių namų gyventojų ir paties daugiabučio namo jurisdikcija priklauso apylinkės, kurioje yra bendrijos erdvės arba dauguma jų, teismui.

Viešojo administravimo įstaigų bylų teismas (it. Foro della pubblica amministrazione)

Bylose, kuriose viena iš šalių yra valstybės administracija, remiantis specialiaisiais įstatymais, kuriais reglamentuojamas atstovavimas valstybei ir jos interesų gynimas teisme, tuose įstatymuose numatytais atvejais jurisdikcija priklauso vietos, kurioje yra generalinė prokuratūra (it. Ufficio dell'Avvocatura dello Stato), teismui, toje apylinkėje, kurioje veikia teismas, turintis jurisdikciją pagal įprastas taisykles. Kai administracinė įstaiga yra atsakovas, ta apylinkė nustatoma pagal vietos, kurioje atsirado arba turi būti įvykdyta prievolė, arba vietos, kurioje yra pareiškimo dalyku esantis kilnojamas arba nekilnojamas turtas, teismą.

Vykdytojų bylų teismas (it. Foro dell'Esecuzione Forzata)

Vykdytojų bylose, kai išieškomas kilnojamas ar nekilnojamas turtas, jurisdikcija priklauso turto buvimo vietos teismui. Vykdytojų bylose, kai išieškamos transporto priemonės ir priekabos, jurisdikcija priklauso skolininko gyvenamosios vietos, nuolatinės gyvenamosios vietos, buvimo vietos arba būstinės vietos teismui. Kai išieškoma pagal prievolės atlikti tam tikrą veiksmą arba jo neatlikti, jurisdikcija priklauso vietos, kurioje turi būti įvykdyta prievolė, teismui.

Vartotojų bylų teismas (it. Foro del Consumatore)

Su vartotojais susijusiose bylose jurisdikcija priklauso vietos, kurioje vartotojas gyvena arba kurioje yra jo faktinė nuolatinė gyvenamoji vieta, teismui. Šio teismo jurisdikcija yra išimtinė ir privaloma, nebent šalys susitiko deryboms dėl kitų teismų įtraukimo. Vartotojo procesinis elgesys, akivaizdžiai paaiškėjantis po bylos iškėlimo, negali prilygti deryboms ir juo negali būti teisinamas nukrypimas nuo Vartotojų bylų teismo jurisdikcijos.

2.2.2.1 Kada galiu pasirinkti, į kurį teismą kreiptis: į atsakovo gyvenamosios vietos teismą (pagal bendrąją taisyklę nustatytą teismą) ar kitą teismą?

Kai kuriais atvejais ginčą galima perduoti keliems skirtingiems teismams, kurie vadinami alternatyviais teismais. Šis scenarijus taikomas bylose, kuriose nagrinėjamos teisės konkrečių asmenų atžvilgiu: šiuo atveju jurisdikcija priklauso ne tik nuolatinės atsakovo gyvenamosios vietos teismui, bet ir vietos, kurioje atsirado arba turi būti įvykdyta prievolė, teismui.

2.2.2.2 Kada turiu kreiptis ne į atsakovo gyvenamosios vietos teismą (pagal bendrąją taisyklę nustatytą teismą), o į kitą teismą?

Atsakovo gyvenamosios vietos teismas neturi jurisdikcijos tuo atveju, jei Italijos teisėje numatytas kitas, išimtinę jurisdikciją turintis teismas. Šiuo klausimu žr. 2.2.2 skyrių („Pagrindinės taisyklės išimtys“).

2.2.2.3 Ar šalys gali pasirinkti teismą, kuris paprastai nebūtų kompetentingas nagrinėti bylą?

Išskyrus atvejus, kai nustatyta privalomoji jurisdikcija (nuo kurios negalima nukrypti susitarimu), šalys gali kartu susitarti dėl kito teismo (Civilinio proceso kodekso 20 straipsnis).

3 Kai byla teisinga specializuotiems teismams, kaip sužinoti, į kurį teismą reikėtų kreiptis?

Jeigu jurisdikciją turi specializuotas teismas, taikomi atitinkamuose specialiuose įstatymuose nustatyti kompetencijos kriterijai.

Administraciniai teismai. Jurisdikcija ginčams, susijusiems su viešojo administravimo įstaigų priemonėmis, aktais, susitarimais ar elgesiu, visada priklauso apygardos administraciniam teismui, apimančiam teritorinę apylinkę, kurioje yra tų įstaigų būstinės. Bet kuriuo atveju apygardos administracinis teismas visada turi jurisdikciją ginčams, susijusiems su viešojo administravimo įstaigų priemonėmis, aktais, susitarimais ar elgesiu, kurių tiesioginiai padariniai kyla tik to teismo apygardos teritorijoje. Jurisdikciją ginčams, susijusiems su valstybės tarnautojais, visada turi teismas, kurio teritorinėje apylinkėje yra darbo vieta. Kitais atvejais jurisdikcija valstybės veiksmų atžvilgiu visada priklauso Lacijaus apygardos administraciniam teismui (kurio būstinė yra Romoje), o viešųjų asmenų veiksmų, susijusių su kitomis apygardomis, atžvilgiu – atitinkamo asmens darbo vietos apygardos administraciniam teismui.

Mokestinių bylų teismai. Provincijų mokestinių bylų teismai turi jurisdikciją visiems skundams prieš mokesčių administratorius ir mokesčių surinkėjus, įsisteigusius jų apylinkėje. Jeigu pateikiamas skundas prieš Pajamų tarnybos (it. Agenzia delle Entrate) departamentus, turinčius jurisdikciją visai Italijai arba jos daliai, jurisdikcija priklauso provincijos mokestinių bylų teismui, kurio apylinkėje yra įsteigtas padalinys, kuriam pavesta atlikti ginčijamame pranešime išdėstytas pareigas.

Susijusios nuorodos

► Italijos Konstitucija (EN)

http://www.educational.rai.it/materiali/pdf_articoli/22122.pdf

► Italijos įstatymai ir kodeksai (IT)

<http://www.normattiva.it/>

► Italijos Civilinio proceso kodeksas (IT)

<http://www.altalex.com/documents/codici-altalex/2015/01/02/codice-di-procedura-civile>

► Administracinio proceso kodeksas (EN)

https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/mzk3/~edisp/nsiga_4276977.pdf

► Code de justice administrative (FR)

https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/njz/~edisp/nsiga_4506451.pdf

► Italienische Verwaltungsprozessordnung (DE)

https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/nda5/~edisp/nsiga_4289867.pdf

► Italijos teismų sistema (EN)

https://www.csm.it/web/csm-international-corner/consiglio-superiore-della-magistratura/sistema-giudiziario-italiano?show=true&title=&show_breadcrumb=

► Mokestinio proceso kodeksas (IT)

<http://def.finanze.it/DocTribFrontend/getAttoNormativoDetail.do?id=%7beCD81E71-D37B-4722-AA36-116B5BCB2232%7d>

► Teisingumo ministerija (IT)

<http://www.giustizia.it/>

Paskutinis naujinimas: 07/09/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.